

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

INGENIÖR OCH FRU CARL ROBERT LAMM PÅ NÄSBY SLOTT. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

NÄSBY SLOTT OCH DESS ÄGARE.

FÖR ENDAST TRE, fyra år sedan låg det en gång så ståtliga, mäktiga Näsbygodset i fullständigaste lägervall. Slottet, under ägaren Per Larsson Sparre uppfördt vid Stora Värtan norr om Stockholm efter ritningar af Nikodemus Tessin, var sedan år 1897 nedbrunnet, jämnadt med jorden. Korteligen — allt företedde anblicken af förödelse.

Kom så mannen med vilja och förmåga att upprätta och iståndsätta på alla områden. Ingeniör *Carl Robert Lamm*, under många år den insiktsfulle ledaren af Ludvigsbergs mekaniska verkstad, lämnade denna sin verksamhet för att fullt och helt kunna ägna sig åt uppgiften att på ett rationellt sätt sköta och tillgodose det betydliga jordområde, han som ägare till Näsbygodset tillträdde.

Det är också på ett i sanning storartadt sätt ingeniör Lamm fyllt sin uppgift som upprättare af ett af våra gamla stolta, men sorgligt förfallna adelsgoods. Uppgrundad vattensjuk inmark är uppdikad till många kilometers utsträckning med diken, som med två meters

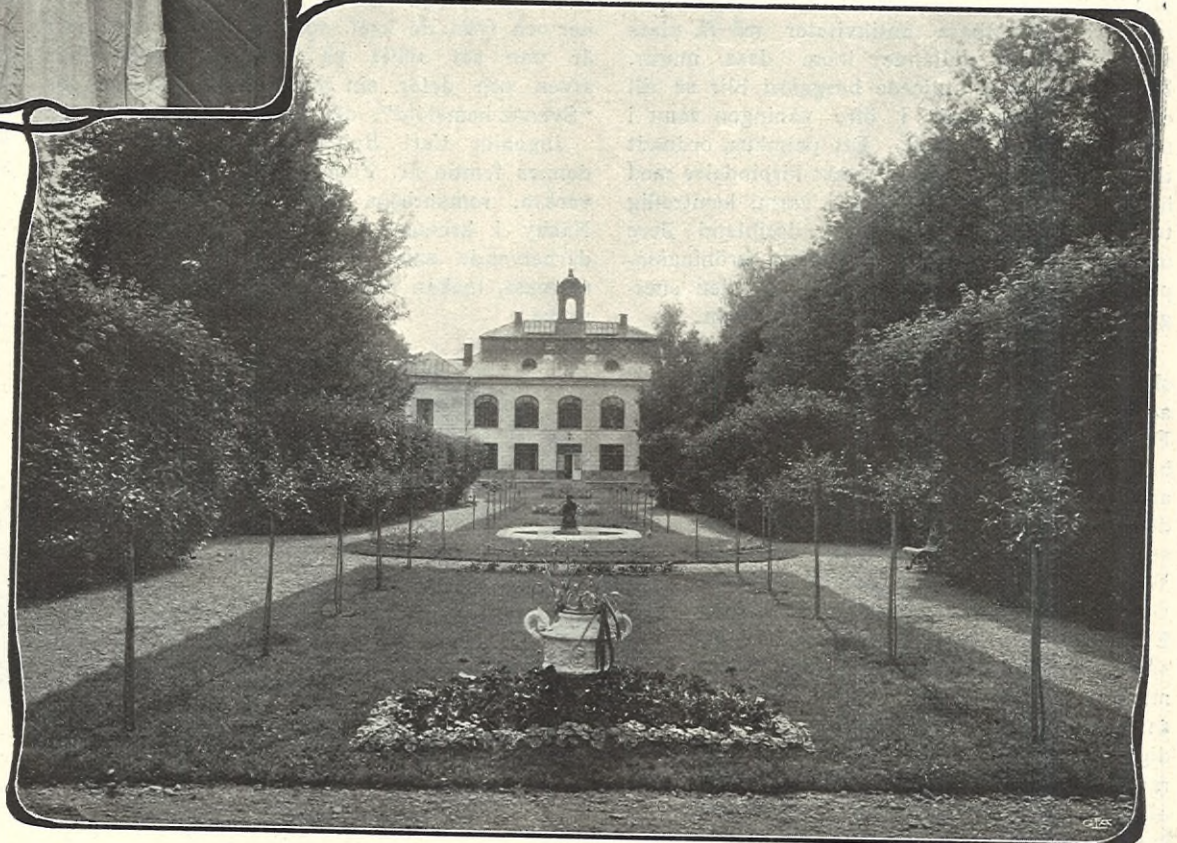
bottenbredd och elfva meters dagbredd i sanning likna små kanaler — att nu inte nämna sträckorna af skogsdiken, som skola göra den sterila vildmarken bärkraftig för en i stort drifven skogsplantering. Trettio tusen skogsplanter äro redan utsatta och ett femtiotusental ungträd utplanterade på skogsodlingarna.

Inga medel sparas, allt skall med ens sättas i fulländadt skick; inägorna befrias från landbrukarens och jordens plågoris, hvitrotten; trädgårdar, drifverier, torp och utgårdar, arbetarebostäder af mönstertyp med varm- och kallbadhus för folket — allt utföres driftigt och praktiskt. Såg och kvarn och skola ingå förstas i det hela.

Den som fått bevittna, huru så många af de svenska mäktiga jordagodsens ägarens brist på medel och omsorg för modernäringen ett efter annat fallit i ointresserade händer som fal spekulationsvara, ser med varm tillfredsställelse en sådan gårds höjande ur förfallet. Man erfar intrycket af att stå inför den sagotid, då man byggde luftsloft med: "så skola vi ha" och "det måste finnas" och "så borde det vara" . . .

På detta nyfödda Näsby måste vi nu naturligtvis också ha en mönsterladugård! Genast uppföres en sådan, helt storslagen, af tegel, hög, ljus och luftig, och besättningen anskaffas af bästa race och fulländning, silkeshudade kor med pärlemorhorn och väldiga härska karettjurar, hvilka föra tanken till spansk arena. Lefnadslustig ungboskap för friluftslif på de grönskande holmarna som pricka Näsby vattenområde. Hvad veta de om tuberkler eller om ärftliga anlag till sådan styggelse. Slakten stammar från Tyllinge gård i Kalmar län och har sannerligen icke degenererats.

Ett besök i den nyuppförda ladugården — helt visst en af de yppersta i sitt slag i vårt land — är sannerligen af intresse äfven för andra än dem, som själfva idka praktiskt landbruk. Redan i entrérummet få vi en föreställning om den minutiösa renlighet, som iakttages vid mjölkens behandling; detta är nämligen försedt med talrika tvättställ för personalen och skåp för de nytvättade linnedräk-

DET NYUPPBYGGDA NÄSBY SLOTT I UPPLAND FRÅN PARKSIDAN. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

ter, som de tjänstgörande måste ikläda sig, innan de begynna sysslorna för dagen.

Den stora kreaturs-hallen formligen strålar af ljus och renlighet. Elektrisk belysning öfverallt, de modernaste uppfinningar tillämpade för underlättande af utfodringen och renhållningen. Från foderrummen med deras apparater för rotfrukternas skärning, hackelsens och de olika ingrediensernas till-

blandning föres fodret på rälsbanor genom luften i vagnar till hvarje kreatur. Ett motsvarande underjordiskt spårssystem besörjer bortfraktandet af spillningen, sedan den efter de slutande rännorna i golfvet nedsopats i vagnarne. Några vridningar på en nyckel i golfvet, vagnen glider automatiskt ut i den närliggande gödselstaden, "tippar" sitt innehåll och återvänder tömd till utgångspunkten.

Hvarje kreatur har också sin egen "källa" att dricka ur, en sinnrikt inrättad, automatiskt verkande cistern för hvarje plats, som skötes af kon själf och ger friskt vatten, när helst hon behagar. Loge och höskulle, sammanbyggda med ladugården, äro för eldfara skilda från densamma medels stadiga järnskjutdörrar.

Vi göra kanske också en titt in i det till ladugården hörande laboratoriet, där mjölken undersökes på fetthalt och andra beståndsdelar, samt i det sammanbyggda mönstermejeriet, där mjölken afkyles i stora cisterner och automatiskt tappas på glasflaskor och förseglas — allt utan att en mänsklig hand eller den yttre luften sudlande kunna komma vid varan.

Sist göra vi en rond öfver träderna, svarta och fina, sedan hvitroten förpassats till en soltorkande sandgraf. Foderlanden och betodlingarna stå i full gifvande växtlighet. Utgårdar och hus äro fullfärdiga med trädgårdar och täppor.

"Och nu skola vi ha ett slott!"

Ett slott sådant som det gamla efter Tessins ritning, fastän med bättre tillvaratagande af utrymmet, så att de storartade samlingarna af taflor och kostbara antikviteter må få plats och göra sig gällande inom dess murar. Hvad som förut utgjorde borggård blir så till ett par praktgemak i öfre våningen samt i nedre våningen en hall. Ett palmhus, ordnadt till vinterträdgård, står i direkt förbindelse med hallen. Den senare hålles i varm, hemtreflig ton med kostbara bonader, däribland flere unika, såsom drottning Kristinas kröningstapet, upptäckt och tillvaratagen af den energiske konstsamlaren Carl Robert Lamm.

Slottet, sådant det nu står i fullbordadt skick, kan också betraktas som ett museum af omfattande art. (Se bilderna å sid. 377!) Förutom biljardsal med en ytterst kostbar vapensamling finnes där en storartad samling taflor af de förnämsta modernerna mästare, Zorn, Liljefors, Carl Larsson, Josefsson, Nordström, Kreuger, Wahlberg, Salmson, Fjästad, Östman, Gerle, Paulsen, W:m Hammershöi, Kröyer. En kungstiger, tuschteckning på, som det synes, gulhvit sidengrund, finnes där af makalös japansk konst. Man tycker sig se de silkesfina håren röra sig öfver smidigt spända muskler. Konstverket eröfrade också första medalj vid Parisutställningen. Af skulptörer möter man Hasselberg, Ericson, Lundberg, Strandman m. fl.

Med otrolig möda och omsorg är en väl-

LADUGÅRDEN PÅ NÄSBY.

dig plafondmålning af Zorn förflyttad från ägarens förra bostad till den närvarande. Den dominerar praktgemaket, där uppmärksamheten annars förnämligast drages till de magnifika borden af mosaikinläggning och lysande förgylld skulptur, förvärfvade och hemförda från Roms raserade Palazzo Borghese.

Där finnas äfven de sirliga byråarne, mjukbuktade med underbart fina inläggningar. Här och i de öfriga gemaken möter man de härliga gamla skåpen och kistorna, framför hvilka man tycker sig skåda den stolta borgfrun och omtänksamma husmodern i tillsynen af sina skatter af kram och linne. Möbler af Haupt te sig i diskret elegans ibland allvarstungt bohag från Vasatiden. En sällsynt värdefull samling af silfverpjäser gör sig gällande både som dagligt användt husgeråd och som pretiosa, förvarade under monterernas och bakom mahognyskåpens glänsande skitvor.

Det egendomliga med detta museum är dock att man därinom rör sig enkelt, otvunget, under hvardagslivets former, med "högläsning" (värdfolket är väl bevandradt på litteraturens område), handarbete eller konversation vid skymningsbrasan. Praktgemaken äga, sällsynt nog, hemtrednadens prägel. Carl Robert Lamms unga fint bildade maka är dotter till den i listtiden så högt uppburne intendenten vid Nationalmuseum Gustaf Upmark. Hon är i likhet med sin man en sann patriot, som förstär att tillvarataga och tillämpa gamla traditioner och fylla de kraf, som man sedan gammalt är van att ställa på slottsfrun. Hon följer äfven och delar sin mans lifliga intresse för "Svensk hemslöjd", där han är styrelseledamot.

Ingeniör Carl Robert Lamm fyller den 4 dennes femtio år. Födelsedagen firar han på sitt vackra, romantiska, nyss fullt återuppståndna Näsby i kretsen af vänner, anhöriga och underhafvande samt dem, som stå hans hjärta närmast, makan och de fyra präktiga, små söner.

INTERIÖR FRÅN NÄSBY LADUGÅRD.

Men många äfven utom dessa kretsar vilja på hedersdagen helt visst tillönska honom fortvarande lycka och framgång till gagn för kommun och fosterland.

Laura Fitinghoff.

VÄRLDSKVINNO-KONGRESSEN I KÖPENHAMN.

KVINNORÖRELSEN går med allt högre böljeslag kring världen. Ienigare

ansträngningar och med allt bestämdare tonfall gifva kvinnorna år från år uttryck åt hvad de vilja nå fram till på samhällets plan. En mäktig yttring af denna deras sträfvan mot stora och nödvändiga reformer är den andra internationella kongressen för kvinnans rösträtt, som kommer att hållas 7—11 augusti i Köpenhamn. Denna kongress lofvar att bli af stort intresse, dels därför att många länders framstående kvinnor komma dit som representanter, dels emedan för rörelsen viktiga frågor komma att behandlas.

Hvarje land, stort eller litet, som anslutit sig till den internationella alliansen för kvinnans rösträtt, har 6 röster, vare sig att de sända 6 eller färre delegerade. De anslutna länderna äro Australien, Canada, Danmark, För-enta staterna, England, Holland, Norge, Tyskland, Sverige och Ungern. Sveriges delegerade äro fruarna Frigga Carlberg, Ann Margret Holmgren, Agda Montelius samt fröknarna Gertrud Adelborg, Lydia Wahlström och Anna Whitlock. Äfven många länder, som ännu ej anslutit sig till alliansen, sända representanter. Sådana väntas från Finland, Frankrike, Island, Italien och Ryssland.

Den första kongressdagen ger staden Köpenhamn en välkomstfest i sitt vackra rådhus, vidare upptager programmet ett skandinaviskt möte, vid hvilket talare från Danmark, Finland, Island, Sverige och Norge, skola uppträda, en utfärd till Marienlyst o. s. v.

Bland kongressbesökarna från Stockholm må nämnas en af hufvudstadens framstående kvinnliga läkare, med. d:r Ellen Sandelin, med hvilken Idun träffat aftal om ett par korrespondensartiklar från kongressen, hvilka skola inflyta i de närmast följande numren.

HELGD.

ROSIG, TIGANDE augustikväll.

En af de tusen villorna i skärgården, nedanför en af de tusen fjärdarna. Men inga barrträd, framför verandan en terrass med några hängbjörkar. Fönstren stå öppna, vattnet hviskar mot ångbåtsbryggans pålar.

Fru Elmkvist (reser sig energiskt): Nej mitt herrskap, hvad är klockan?

Fröken Helin: Klockan — — sista båten har ju inte kommit ännu.

Amanuensen Fredriksson (håller upp en urtafla mot värdinnan).

Fru E.: Nej Herre Gud, har ni haft bort visarna.

Amanuensen F.: Den glücklichen schlägt keine Stunden, fru Elmkvist.

Fru E.: Alltid originell!

Amanuensen F. (med ett något trött leende): Ja, jämförelsevis.

Fröken H. (med armbågen): Ah, visst kan Mathilda sitta en liten stund till.

LIFFÖRSÄKRINGSBOLAGET BALDER

— ÖMSESIDIGT —

Grundadt 1887. Sturegatan 8, Stockholm.

Balder, som i dödsfallsersättningar och för utlupna försäkringar redan utbetalt öfver 2,000,000 kr. och samtidigt, oaktadt sina jämförelsevis låga premier, som vinst åt de försäkrade utbetalt öfver 400,000 kr. hade d. 31 dec. 1905 — förutom lag-

stadgad försäkringsfond å öfver 4,400,000 kr. och däremot svarande full säkerhetsfond å öfver 220,000 kr. — för de försäkrades räkning reserverat nära 450,000 kr.

Då Balder icke har några aktieägare och ej

heller står i beroende af något förlagsbolag, tillhöra alla bolagets fonder och allt å bolagets rörelse och förvaltning uppstående öfverskott endast de i bolaget försäkrade, hvilka åtnjuta årlig vinstutdelning redan efter tre hela kalenderår.

Fru E. (en smula fränt): Nej, det är ljuft att bli saknad. Nu går jag upp och lägger mig. Godnatt, mina barn och vänner. Vill Vanda stänga dörrn till trappan, när Vanda går upp. (Går.)

Fröken H. Jag kommer efter om några minuter, Mathilda.

(Trappan knarrar under stegen uppåt.)

Fröken H.: (lägger sin kind mot amanuensens axel).

Amanuensen F.: Tio minuter? Nu när det är så få kvällar kvar.

Fröken H.: Ja, tänk att hösten börjar i öfvermorgon.

Amanuensen F.: I öfvermorgon? Första september, javisst. Men september är ju den enda vackra månaden här uppe.

Fröken H.: Men kontoret stänger inte för den skull.

Amanuensen F.: Hvarför inte resa ut på eftermiddagarna då?

Fröken H.: Åh, inte kunde det bli detsamma, jag skulle bara släpa med mig kontoret hitut. Det skulle inte längre bli någon — någon —

Amanuensen F.: *Helgd*, vill ni säga, inte sant?

Fröken H.: Jo. Just det. Hvad som har varit så skönt härute, det är att ha varit alldeles från allt det där.

Amanuensen F.: En liten värld för sig — det är just det ni önskar, inte sant? Där sade ni det själf. Och det kan vi inte draga omkring oss så länge vi dagligen skola ut ur ringen.

Fröken H.: Det finns en annan ring — som ligger inne i oss.

Amanuensen F. (trycker hennes hufvud in mot sitt): Och sådant tror ni på, ni små sangviniker. Ni föreställer er verkligen, att ni kan hålla växlarna utanför templet...

Fröken H.: Ni måtte allt ha bra underliga och gammalmodiga tankar om kvinnan och äktenskapet, säg!

Amanuensen F. (drar en smula på munnen) Käraste ni, jag går visst inte och teoretiserar om sådant numera. Det tjänar ju inte mycket till att jag talar om, hur jag tänker mig, när jag inte kan realisera det. Men allt som påminner om firma måste åtminstone vara långt borta.

Fröken H.: Vet ni hvad, ibland förefaller det mig riktigt komiskt, det där att kvinnorna skulle ha fördomarna och männen logiken.

Amanuensen F.: Om det är någonting man skall hålla på, så är det väl sina fördomar.

(Sista båten glider förbi ute på fjärden, nästan spöklikt vit skär den vattnets dunkelblanka yta. Han tystnar och tänker på Nordströms tafla och hon på ett paket, som skulle varit med till staden. Skvalpet bland sterna dör bort som slutackorden i en Schlummerlied.)

Amanuensen F. (medan hans hand tankfullt glider i hennes hår): Det är nästan synd att tala i kväll, min röst låter som om jag gjorde diskussionsinlägg. Den som kan få sin tankes tonfall i rösten har jag alltid afundats... nå. Jag medger att det är logik: jag älskar er, jag ville ha er till min hustru och... (Han söker dröjande hennes ögon, hon gömmer ansiktet mot hans axel.) Ja, ja, hvarför skulle jag fråga er. Men det är en sak, som vi måste ha klart — det är inte någon skrufvad romanfantasi, utan lifvets kärfvaste realitet, som ställer sig i vägen för oss.

Fröken H. (höjer forskande ögonen mot hans).

Amanuensen F.: Min lön räcker inte till för ett lyckligt äktenskap.

Fröken H.: Men er och min kanhända?

Amanuensen F.: — — —?

Fröken H.: Ja, vet ni, jag har tänkt rätt mycket öfver de sakerna härute, det kan jag ju erkänna för er. Vi kan således inte tänka på att lefva tillsammans. Era inkomster räcker mer än nog för er, jag drar mig också fram rätt bra på min lön — så länge vi ha det hvar för sig. Men gå tillsammans på dem — det kan vi inte.

Amanuensen F.: Ja, ni tror väl inte att det är första gången jag väger den frågan, och tyvärr har er lösning, som jag så ville tro på, ett håll inuti. Om det inte fanns någon skillnad på ett äktenskap och ett hushåll... och för många af dem jag känner finns det inte — då skulle beviset vara klart. Men ordet hem har så olika betydelse för olika män. För min del tänker jag närmast på en stängd dörr med solidt gammaldags lås, när jag hör det. Utstängd ligger den värld, som jag nödgas röra mig i, mitt gråa arbete, hvardagstankarna och sorlet af idéer, som jag hatar. Innanför dörren väntar mig den skönhet och helgd, som har tagit allt tydligare gestalt i min önskan.

Fröken H.: Inte har jag trott, att ni var en sådan romantiker!

Amanuensen F.: Hur... nej, jag är en kugge i trampkvarnen, och min romantik har för längesedan fällt sina blad bland golfdammet i en ämbetslokal. Men i mitt hem skall jag en gång förverkliga, hvad som ändå inte har låtit kväsa sig helt och hållet af lifvet. Den skall stå upp i henne. När jag kommer hem från verket, skall hon gå emot mig barhalsad och med blommor i håret. Så skola vi låsa ordentligt och sätta oss till bords.

Fröken H.: Och hvad skall ni tala om?

Amanuensen F.: Ja, inte skola vi diskutera dagens frågor. Men jag skall tala om, hur mycket jag beundrar hennes hvita hals, och hennes mjuka fot skall kanske trycka min under bordet. Så rullas gardinerna ned, och om jag röker en cigarett och inte läser högt om kärlek i fjärran tider eller fjärran land, är det hon, som i stället får spela eller dansa för mej.

Fröken H. (har fått glans i ögonen, men munnen drar sig sarkastiskt): Men ni ser ju på äktenskapet ungefär som en gammalturkisk vizir?

Amanuensen F.: Inte alldeles. Jag önskar inte, att min hustru skall vara min tjänarinna, som tvättar dammet af mina fötter. Men hennes åsyn skall fläkta bort dammet från mitt sinne, hon skall vara som en lång kyss efter dagens knuffningar och armbågsstrid. Men det är därför hon måste ha ha suttit hela förmiddagen och längtat efter mig.

Fröken H.: Ja — — det är vackert, visst är det vackert — — men det är en dröm.

(Randen af en otroligt röd måne höjer sig öfver skogskanten på andra sidan fjärden. Vattnet hvilar stilla nere bland bryggans pålar.)

Amanuensen F.: Säg mig, kära ni, hvarför ska vi just pruta så mycket på våra drömmar. Det är därför vi aldrig kan bli lyckliga.

Fröken H.: Och ni tror, att ni två kommer att bli lyckliga?

Amanuensen F. (ser tigande ut öfver fjärden).

Fröken H. (har satt sig upprätt mot soffans ryggstöd, hon gnuggar ögonen med händerna): Nej, det här var mer än tio minuter. Farväl — — godnatt, menar jag. (Reser sig och går.)

ARTUR MÖLLER.

Glöm icke

Kvinnornas rösträttspetition!

Brud- & Bröllops-

sidentyger, i hvitt, svart och kulört, sista nyheter

ouppnådt urval från 90 öre till kr. 13 pr mtr.

Sändes **tull- & portofritt** direkt till privata.

Profver omgående franko.

Schweizer & Co, Luzern S 5, (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

GLÖMMA, GLÖMMA, DET ÄR LÖSEN.

JAG LYSSNAT till hans hjärtas bikt, hans längtans eld, hans saknads kval. Jag kände tung min tröstarplikt och höll ett långt och världsklokt tal, hvars prosas sensmoral till slut blef: "Glöm, min vän!"
Då brast han ut:

Glömma, glömma, det är lösen, när ett sargadt hjärta lider!
Glömma, hur vår lycka föddes i förhoppningsljusa tider, hur den sköt sin växt och sträckte djupast i vårt hjärtas gömmen sina tunna, fina fibrer, tills vi blefvo ett med drömmen!

Låta liknöjdhetens frostvind alla varma blomblad bleka, rifva upp med stjälk och rötter allt det ljusa, allt det veka, smula sönder, trampa neder, låta dammet tumshögt falla, till dess känslor, som oss brände, ligga falnade och kalla!

Kasta mull och sten på grafven, där till stoft den blef, vår lycka!
Skjuta undan alla minnen, som oss ängsla, bränna, trycka, tills vi själfva, se'n vi långsamt glömskans själamord fullbordat, le ett kallt ironiskt löje öfver drömmen, som vi jordat...

Nej, jag vill ej, vill ej glömma drömmen ibland drömmar skärast. Jag vill aldrig fegt förråda det som engång var mig kärast, det som växte fram inom mig, tills mitt väsen helt det fyllde och mitt arma lif med toner och med klang och sol förgyllde.

Jag vill minnas! Låt det svida, låt det sarga, låt det bränna!
Jag i minnets rosegårdar aldrig fattig skall mig känna. Andaktsfullt jag där vill värna minnet ibland minnen kärast. Så, fast splittrad, än mig lyser drömmen ibland drömmar skärast!

STEN GRANLUND.

A.-B. Nordiska Tvätt- & Strykinrättningen

Rikstel. 99 60. **Bergsgatan 35** Allm. tel. 99 60.

TVÄTTAR, MANGLAR & STRYKER BÄST.

Specialitet:
Herrtvätt & Gardiner.
Inga frätande ämnen användas.

*Sunderstreckad, som jag
ort Grønnes hornmått,
amen dessamma smörrens
alla angräk på en god
bidag på dryg tvätt och
hållt.*

*Lagerberg Lethelius
sty. af Lilla Hjelpulen och
Påly som jag kunnat i.*

MARIE HOOGLANDT. EN DJUR- GÅRDSIDYLL FRÅN BELLMANS TID. AF MARIA JOUVIN.

(Forts. fr. föreg. nr.)

SÅ, SÅ — sade madamen — det är då redan afgjort? Men sektern kommer väl ändå ut och säger adjö till Marie. Jag vill tala om något...

— Men — afbröt skrifvaren henne, medan han af alla krafter med bister min drog luft genom den slocknande pipan — thet kvinnokön är så grufligt svageligt för alla sensationer...

— Jestanes mej, hva sektern är ömhjärtad. Ja, ja. Men det är ju ingen Romresa han gör heller, han kommer väl till stan nå da' i veckan kanske? Mariefred ligger väl inte vid världens ände, hur litet det eljes kan vara, — tillade madam Hooglandt med en djup suck.

— Mariefred! — Gudmund Axelson höjde på axlarna med obeskrifligt, öfverlägset förakt. — Vet madam hva', — han pekade med pipmestycket mot fönstret, — vore inte rucklet midt emot, så kunde vi måhända se masttopparne på skutan, som jag seglar med i morgon. Sir madam, jag skall segla som andra superkarg med Göta Lejon för att komma ut och se mig om litet grann, också för min sundhets skull, som begrips. Kl. 4 på morgonkvisten gå vi till segels. Af Mariefred blir ingenting den här gången. Om ett år eller så, när jag kommer tillbaka. så får man se. Ja, Canton ligger långt borta, sir madam.

Madam Hooglandt befann sig i ett obeskrifligt tillstånd, dels af värme, dels af den uppshetsning hon kände vid skrifvarens ord. Hon såg sig häpen omkring.

— Canton — Mariefred — hoppet var för tvärt för hennes trångvindlade hjärna, och hennes blick fästes hjälplös och tillintetgjord vid en öfver den ena stolsryggen hängande rock, hvars dykränger i skört och i ärmar kommo den — styf och uppblåst — att se ut som om den redan omslöt sin ägares vingliga gestalt.

— Ja, den här gången blir det Canton och inte Mariefred, — pöste herr bankoskrifvaren, — men jag kommer ju tillbaka, och då få vi ju se...

— Och Marie... och Marie, — stammade madamen, fastän hennes stolthet bjöd henne att tiga. Men kunde inte alltihop göras om? — Sektern behöfver inte följa med, om han inte själf vill.

— Enfin, det står inte att ändra, sir madam.

— Nå, då har jag ingenting här mer att göra. Och far i frid, herr sektern, han glömmet väl inte bort udden, när han kommer tillbaka!

— Är jag bara väl hemma igen, kommer jag fuller väl...

De sista orden hörde inte madam Hooglandt, ity hon redan befann sig ute i portgången,

och fullriggad till sinnet seglade vidare med lagom god fart utför de södra backarna.

— Skydde oss alla — tänkte madamen i solbaddet pustande utför — sicken blix dumsnut, sicken pöshans, sicken krångelmakare, men hvad skall jag nu säga till flickan? Säger jag nu alla de här dumheterna, går hon i sjön. Jag får vädja till stoltheten, stoltheten. Salig Hooglandts dotter gapar inte efter en sådan där lös gyttjesmack. Tvi, drack han inte franskt vin också med socker i. Ä dä en dryck för en karl. Och luktade det inte likväl ambra där inne i hybblen. Canaille!

Madamen var arger som ett bi, ilsken och rasande. Men hon sökte bemästra sig, för ingen del ville hon visa sig sådan, när hon kom till Marie.

I den nu vid middagstiden så godt som fullsatta båten vid Fiskarstrands roddarbänk fanns mångahanda godt folk. Madam Hooglandt skulle vid hvilket annat tillfälle som helst sett sig omkring och iakttagit med liflighet och intresse, nu voro hennes ögon dimmiga af förargelse, och den enda passagerare, som kunde ådraga sig hennes ovilliga uppmärksamhet, var en blek man, som i följd af värmen lagt af sig rocken och — olyckligt för stunden — hade en mångsträngad gitarr lagd öfver sina knän. När båten stött ut och, sakta gungande för middagsbrisen, säfligt roddes öfver den glittrande strömmen, lade mannen handen öfver instrumentets strängar, och mera improviserande än sjungande började han:

“Stolta stad,
jag nu glad
förglömmet ditt prål,
ditt buller, larm och — —“

Madam Hooglandt hade råkat få platsen intill sångaren, hans knä snuddade vid hennes kjol och det infama instrumentet vidrörde hennes salopp.

Madam Hooglandt vände sitt röda, upphetade ansikte mot sångaren. Hon hade tänkt säga: säckpipare. harlekin, birfilare, menhonsade: Min herre, min herre — efter att ett ögonblick ha iakttagit mannens bleka, något lidande ansikte — hvarför sjunger mussjör, det är min sann ingenting att sjunga åt, för min del få sång och musik gärna tystna för alltid.

Mannens stora blå ögon, som med ett svärmiskt uttryck varit fästade vid den småningom försvinnande staden, fäste sin genomskinliga, glänsande blick på madam Hooglandt, och ett fint löje gled öfver hans bleka läppar.

— Hooglandts trogna maka — sade han, och hans läppar skilde sig alltmer under ett leende — hvad nu, mor Hooglandt, hvad ska ni med de sura minerna? Betänk! Snart är vår lifsminut och vårt timglas utrunnet. Vårt lif är en planka, sir madam, en plank på lifvets sjö. Bort, bort med allt surt, allt ledsamt, allt tråkigt. Inte skall den ena skuggan fördystra den andras skugglif! Låt oss sjunga, madam! Sång gör mänskan glad och kanske äfven god. Känner inte madam igen mej?

Madam Hooglandt satt med dystert rynkad panna, och blicken sänktes inför de strålände ögon, som betraktade henne.

— Känner igen, — muttrade hon, — hvem skall jag känna igen?

— Nå, det är inte så underligt kanske. Det är längesedan nu jag var ute på Valdemarsön. Lungsoten, sir madam — gäldstugan och lungsoten, ja...

Madam Hooglandt stirrade uppmärksamt på mannen med gitarren.

— Nej, men det är då väl aldrig hofsektern, sekter Bellman?

— Åjo, det stämmer det, något så när, så mycket som ännu finns kvar af mig nämligen.

Cyklopen i djupet drar oss — drar oss ja. Därför skola vi sjunga, sjunga — om ock Karon i luren tutar och stormarne börja hvina...

Madam Hooglandt tänkte säga något, men båten stötte mot Djurgårdens roddartrappa, och de öfverfarande spriddes i land.

Då hon kom upp på brobänken, sade hon: — Ja, sektern kan lätt vara glad, han är så skapad. Men kom nu ner till oss och drick ett glas pontak — finns ännu sju buteljer äkta från salig Hooglandts tid.

— En annan gång, madam, i dag skall jag till Gröna Lund, till “The nybyggare”. Få si, få si — en annan gång — tiden räcker inte till numera, stunderna bli så dyrbara, förthy de äro så korta. Ja, farväl då, farväl mor Hooglandt, och hälsa lilla Marie, om hon kommer ihåg mig.

Och madam Hooglandt såg sångaren försvinna i en ekdunge till höger om slätten, från hvilken hon hörde honom stämma upp:

“Drick ur ditt glas...
Se döden på dig väntar —
slipar sitt svärd...”

Madam Hooglandt suckade. Gitarrknäppningarne följde henne ännu vid grindarne på Valdemarsudde.

Då hon fick se det lilla traktörställets röda väggar skymta fram mellan vinrefvorna, blef hon nästan hjärtängslig, hvad skulle hon egentligen säga Marie? Och än mera beklämd blef hon, då hon fick se styfdottern på verandan sysselsatt med att binda en girland af eklöf och prunkande pioner; hon hade tydligen väntat att styfmodern ej skulle komma ensam tillbaka, ty den spåda barmen var insnörd i den amarantfärgade helgdagströjan, håret var lätt pudradt, och den bara halsen var helt ofullständigt dold af en duk af fin, spetskantad linon.

— Mitt barn, — kära barn, madam Hooglandt sökte göra sin röst stadig — ingen enda gäst i huset?

— Nu på middagen? Det vet du väl — i denna smältande hetta orkar ingen hit ut; du ser också aldeles förbi ut. Nå?

Madamen satte sig, hennes ansikte var nästan gredelint, med svagare shatteringar i grått; hon såg hotande apoplektisk ut.

Så gick hon rakt på sak:

— Jag fann Axelson aldeles befängder, sade hon, klädd i schlafrock af storblommig kattun och kallrökande holländskt knaster, ja, jag kände att det var holländskt... Ja, hvad var det nu jag skulle säga, hm? Inte var han sunder heller, han behöfde sjöluft, sa han, den odågan, bröt hon ut, och han förtalte att han skulle resa som superkarg med Göta Lejon i morron bitti.

Marie såg på henne med sina violblå ögon, hon började nervöst plocka på bröstduken.

— Och kantorssysslan i Mariefred? Jag förstår inte...?

— Mariefred flyger väl inte bort.

— Gudmund Axelson kommer väl igen?

— Du min skapare, visst kommer han igen; tiden skall nog slinka i väg till dess, tänker jag.

Marie Hooglandt hade plötsligt blifvit eldröd för att ögonblicket efter blekna af, och plötsligt lutade hon sig mot en af verandastolparne och började snyfta, tyst och undertryckt.

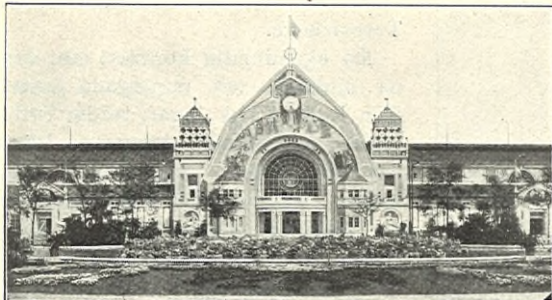
— Han — reser — till — Canton... utan att — säga — ens — så mycket som a-a-jö.

Äfven madam Hooglandt var gråtfärdig, hon tänkte säga — den gemena uslingen — hon sade:

— Gråt bara inte, barnet mitt, gråt inte så mycket. Han kommer igen — kanske han bara rymmer för bysättning och gäld.

(Forts.)

Lagermans flytande putspomada BON AMI.

HUFVUDINDUSTRIHALLEN PÅ NÜRNBERG-UTSTÄLLNINGEN.

LITET FRÅN NÜRNBERG.

DET GAMLA Nürnberg har i sommar klädt sig i festskrud till ära för anno 1806, året då Nürnberg i egenskap af gammal fri riksstad införlivades med konungariket Bayern. Nürnberg är detsamma för Bayern som Skansen är för Sverige — en bit gammal kulturhistoria.

Men Nürnberg är dessutom en illustration till H. C. Andersens eller Grimms sagor, en äfventyrets stad, där man bakom de gamla murarna kan drömma efter behag och låta omgifningarna inpassa sina illustrationer därtill.

Den efter det yttre att döma stora pietetskänsla, hvarmed "samhällets pelare" i Nürnberg försöka bevara stadens gamla minnen, hvilka upptaga en area vida större än Stockholm inom broarna, är all ära värd och skulle förtjäna allas odelade högaktning, ifall ej en förbittrad strid hade rasat inom olika samhällslager rörande bibehållandet af gamla stadens utseende.

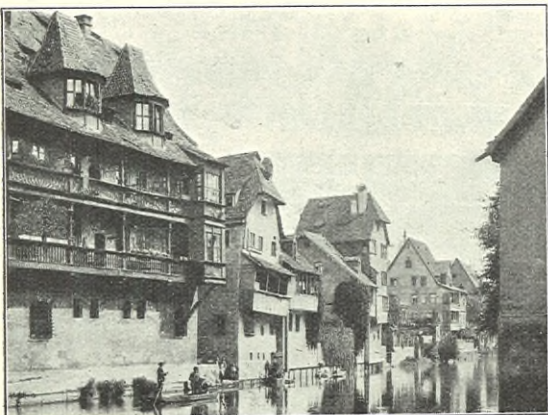
Nürnberg, som för tjugo år tillbaka hade 130,000 innevånare, räknar numera öfver tredubbla numerären. En stad med så enorm tillökning kan ej undvika ett stormlopp mot alla hänsyn till dylika pittoreska minnen.

En dylik pietetskänsla utan opposition skulle äfven dåligt passa in i Tysklands "struggle for life", hvilken för närvarande antagit stora dimensioner och är så inrotad i alla samhällsklasser, att den satt djupa märken i tyskar- nas karaktär, lynne och hela lifsåskådning.

En stad som Nürnberg i förening med en storartad konst- och industriutställning har alla betingelser för att kunna locka folk. Nürnberg i och för sig själf är ju en intressant utställning, där mycket af Tysklands kultur ända från 1300-talet och upp till våra dagars modärna, men ej alltid lika lyckade konst- och industriprodukter är representeradt.

Industriutställningen klargör Bayerns utveckling till och med 1906 och är anordnad på en intill staden liggande ny stadsdel, hvilken är så stor, att en särskild spårvägslinje omramar hela utställningsområdet med hållplatser vid de större utställningsbyggnaderna och — restauranterna.

De senares antal är precis lika med hälften af samtliga utställningsbyggnader, däri inbe-

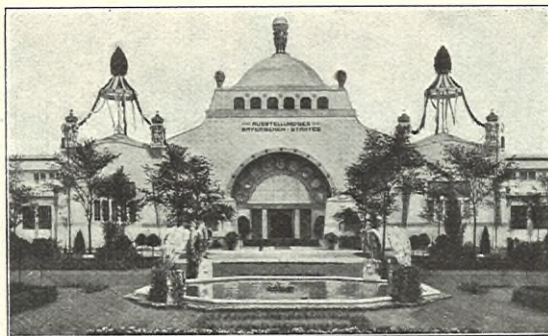
KANALPARTI FRÅN NÜRNBERG. K. NISSEN FOTO.

räknadt hufvudrestaurantens enorma komplex och de gammaldags imiterade vin- och ölstugorna från 1500- och 1600-talet, för öfrigt utmärkt vackert återgifna med gemytlig servering och joddlande tyrolare.

Utställningen omfattar ett hundratal fristående byggnader, samtliga uppförda af trä och gips, af hvilka industriutställningsbyggnaden upptager ett område lika stort som nya riksdagsbyggnaden i Stockholm. Hufvudintresset koncentrerar sig naturligtvis omkring denna byggnad, jämte konst-, slöjd-, maskin-, bayerska statens och staden Nürnbergs utställningar.

Som bekant är Nürnberg framför allt en leksakers stad. Alla barnkammare i den civiliserade världen hämta ju hufvudsakligen sina leksaker därifrån, och stadens yttre passar så bra tillsammans med leksakerna, att man väntar sig få möta nürnbergerdockor i alla gathörn och finna leksaksbodarna i hvarannat hus.

Så är dock långt ifrån tillfället. Leksaksbodarna äro i proportion till stadens storlek ej flere än i andra städer, och hvad nürnbergerdockorna beträffar — om jag vågar begagna detta uttryck för Nürnbergs kvinnliga ungdom — så förefaller det, som om de skänkt så mycket af sin skönhet och sina vackra toaletter till leksaker åt andra nationer, att intet blifvit kvar åt dem själfva.

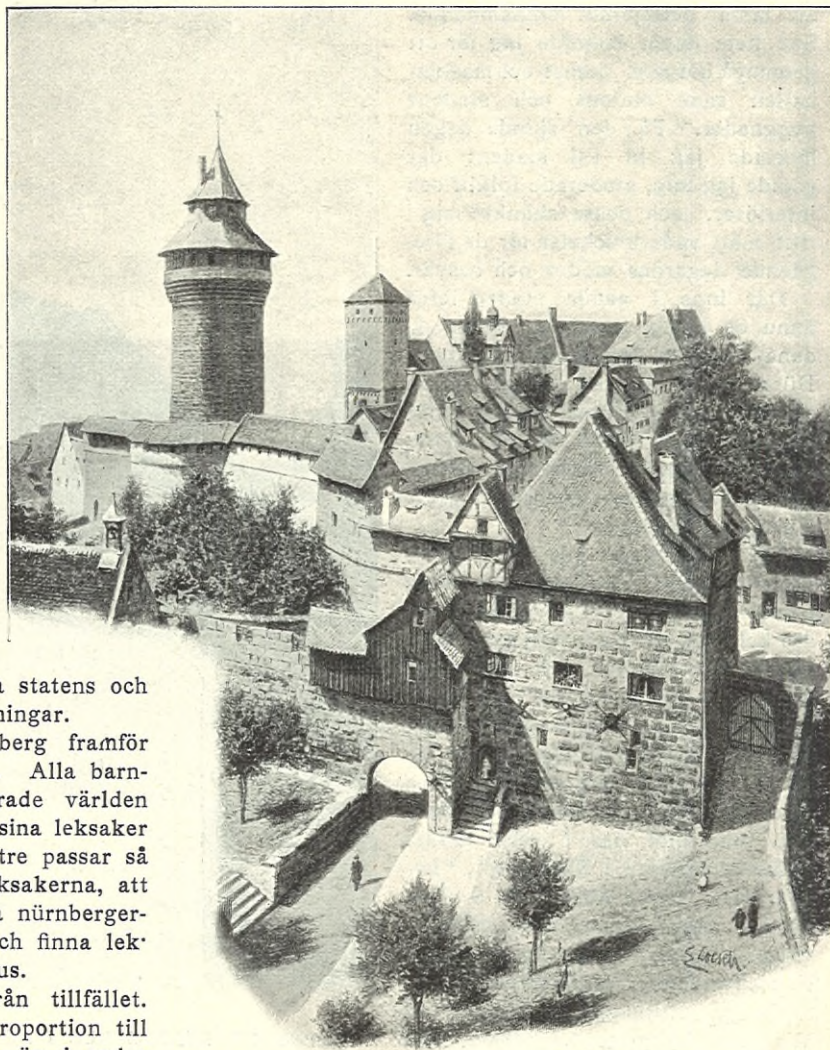
BAYERSKA STATENS BYGGNAD PÅ NÜRNBERG-UTSTÄLLNINGEN.

Vi måste vara bra bortskämda här hemma i Sverige beträffande våra damers utseende, gång, hållning, klädedräkt m. m., ty tyskan tål ingen jämförelse i den vägen. Hvarför? —

Därför att Tysklands befolkning gör ett obekrifligt dystert intryck af trampkvarn, där all poesi, fägring och ungdom trampats under fötterna och bortkastats såsom värdelöst i striden för det dagliga brödet.

Nu öfverdrifver jag naturligtvis, men det finnes ett särskildt proletariat i Tyskland, som med sina klumpiga, orena, men med diamanter och juveler prydda fingrar gripit ett bastant tag kring Germanias vackra hals.

Industriutställningen är en utmärkt måttstock för den bayerska nationens sällsynta arbetsförmåga, flit och minutiösa noggrannhet. Befolkningen ger intryck af att arbeta med en punktlighet, som endast kan presteras af en germansk nation, hvilken är djupt besjälad af fosterlands-

DEN GAMLA RIKSBORGEN I NÜRNBERG. EFTER EN TECKNING AF ERNST LOESCH.

kärlek, arbetslust och tro på byråkratismens ombärlighet.

De bildade konsterna i Bayern med sitt högsäte i München äro representerade med öfver ett tusen nummer inom konstutställningen. Alla Bayerns största namn inom konstens område ha här stämt möte utan hänsyn till partifärg.

Deras alster äro trefaldiga — fantasi, natur och verklighet. Men fantasien är impressionistisk, naturen ofta fantasilös och verkligheten — verkligt banal. Granskar man närmare, finner man många ypperliga arbeten, men det utmärkt goda reducerar det mindre goda till under medelmåttan.

Arkitekturfördelningen är utmärkt vacker, där ej jäktandet efter originalitet på bekostnad af smak gör sig gällande. De tyska arkitekterna boxa med engelska och amerikanska motiv för att germanisera dessa. Där de tröttnat och återgå till sig själfva, äro de lika intressanta som fantasirika.

"DER HENKERSTEG" I NÜRNBERG. KARL NISSEN FOTO.

LUZERN

Förnäm vistelseort under sommaren.
G:D HOTEL NATIONAL.
Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön. Rum från 4 kr. Ill. prospekt gratis.

Utställningens storlek omöjliggör ett mera detaljeradt omnämnande. Sex hela dagar behöfde jag för att genomgå industri-, konst-och maskinhallen samt statens och stadens byggnader. På den sjunde dagen flyktade jag in till staden; där gömde jag mig, studerade folklif och interiörer, och dessa skänkte mig i rikt mått vederkvickelse för de föregående dagarnas mödor och besvär.

Där inne i gamla staden lefva ännu de gamla gudarna. Män, sådana som den mångsidige Albrecht Dürer, bildhuggaren Adam Kraft, mästersångarna Hans Sachs, Peter Fischer m. fl. träda en till mötes; deras historia är Nürnbergs, liksom de själfva genom sin konst gjort Nürnberg odödligt.

Från Nürnberg allt till Füssen, gränsstationen till Tyrolen, i hvars omedelbara närhet Ludvig II:s slott äro belägna, går som ett djupt ackord genom all naturen, ett ackord af wagnerskt ursprung och med Wagneroperans text susande genom skog och dal, berättande för oss om de gamla och rika minnen, som lefva kvar där nere från släkte till släkte och tona mot oss i verk såsom "Mästersångarna i Nürnberg", "Lohengrin", "Tannhäuser" m. fl. Den kretsar som örnen med mäktiga vinglag kring Hohenschwangau och Neuschwanstein, medeltidsslott uppförda på otillgängliga klippor af Wagners kunglige beundrare, som här drömde sin saga, fannades och

ALBRECHT DÜRERS HUS I NÜRNBERG. EFTER EN AKVARELL AF LORENZ RITTER.

förintades af Euterpe, Erato och Terpsichore.

En egendomlig kontrast mot denna sjukliga och uppjagade fantasi från Ludvig II:s dagar, träder 1400-talets storstilade Albrecht Dürer oss till mötes. Han var medeltidens gudavordne himlastormare, en förening af den klassiska fortidens Perikles och Phidias — med sin egen Xantippa i skepnad af den en gång så bedårande Agnes Frey.

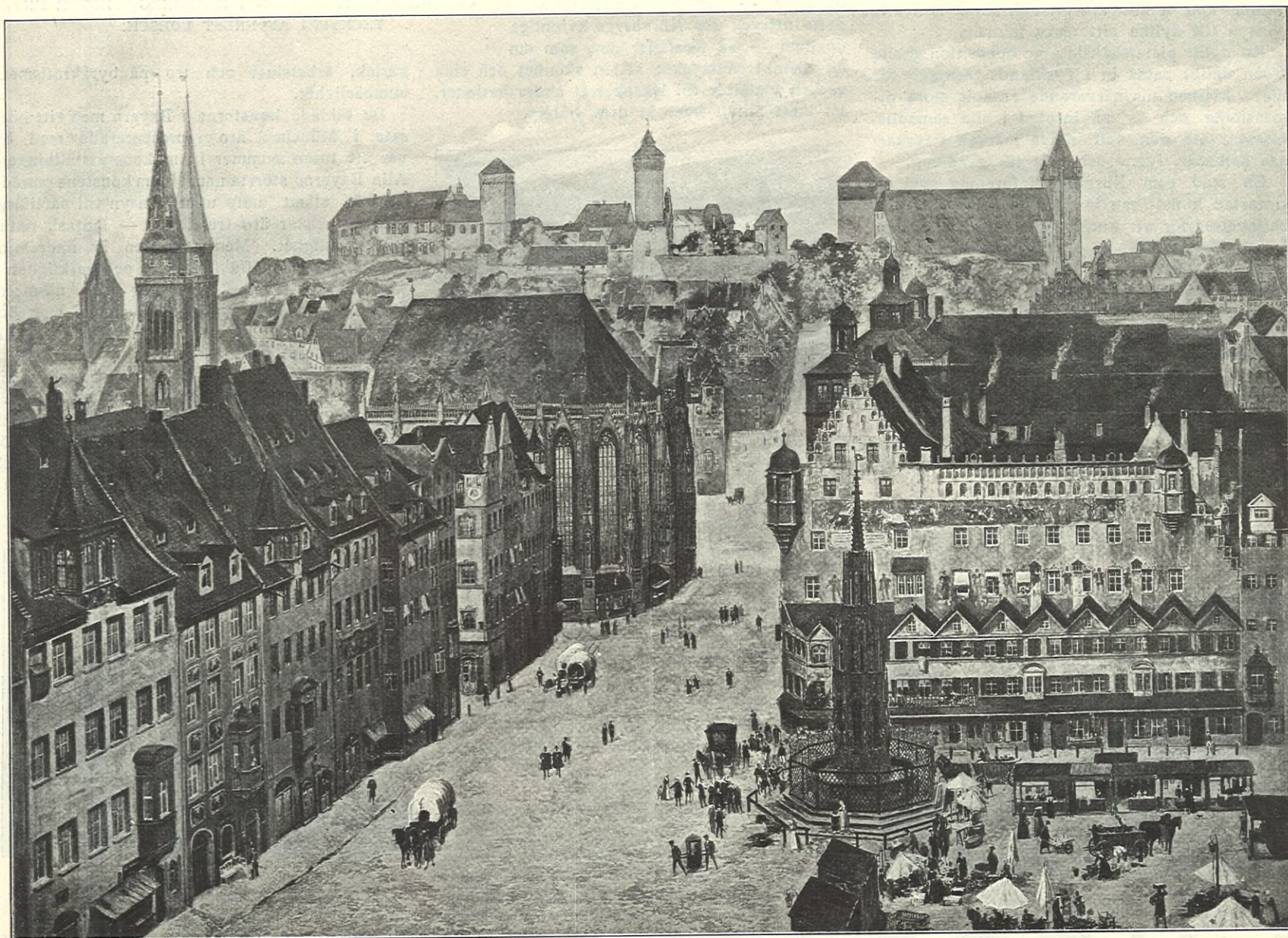
Allt hvad hans händer rörde vid blef till konstens fullödiga guld, värdigt ett tidevarf, hvilket skänkte honom sådana vänner som Tizian, Palmavecchio och Giovanni Bellini.

Hand i hand med denna konstens toreador gingo Nürnbergs mångbesjungna mästersångare, med Hans Sachs i spetsen, skomakaren, lyrikern, sångaren.

Hvilken ideell och lycklig tillvaro hade ej medeltiden att bjuda på, när handtverksyrket ägde sina utöfvares kärlek och aktning, när lifvet och tillvaron gällde för mera än ett hänsynslöst jäktande begär efter penningar, penningar och åter igen penningar! Hvilken skärande kontrast bildade ej Nürnbergs mästersångare till nutiden!

Dock minnet af Tysklands svunna estetiska storhetstid äger förmågan att lägga en försoningens slöja till och med öfver våra dagars utpinade Germania.

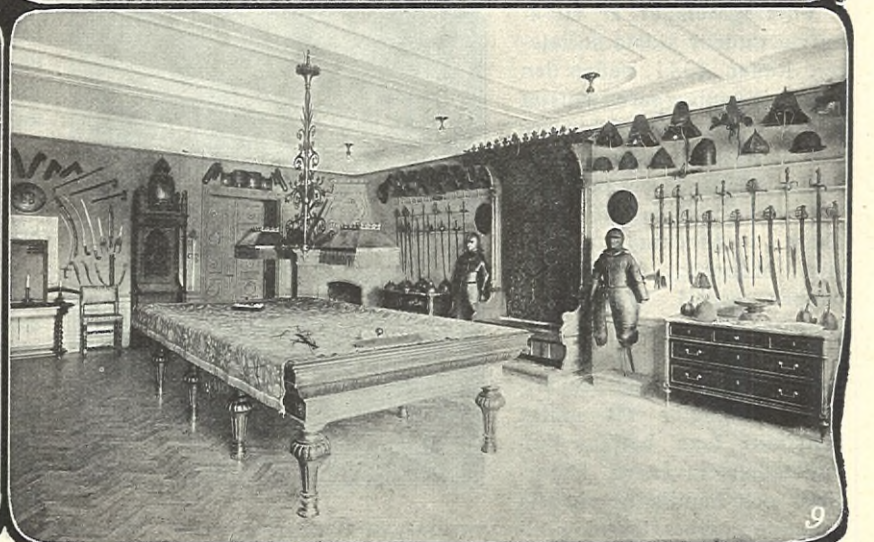
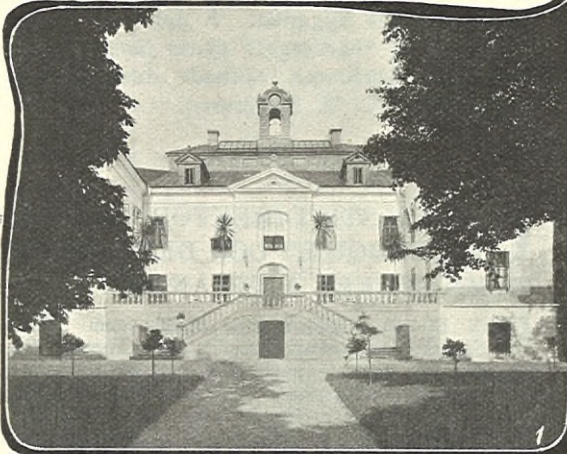
KARL NISSEN.

STORTORGET I NÜRNBERG MED DEN RYKTBARA BRUNNEN, TILL HÖGER RÅDHUSET, TILL VÄNSTER S:T SEBALDUSKYRKAN. I BAKGRUNDEN DEN GAMLA RIKSBORGEN. EFTER EN AKVARELL AF WILHELM RITTER.

FRÅN DET ÅTERUPPSTÅNDNA NÄSBY.
 FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.
 1. SLOTTET FRÅN BORG GÅRDEN.
 2. HALLEN MED UTSIKT I ÅT VIN-
 TERTRÄDGÅRDEN. 3. HALLEN EN
 TRAPPA UPP. 4. STORA SALONGEN
 MED ZORNS PLATFOND. 5. STORA

SALONGEN MED DE KOSTBARA MO-
 SAIKBORDEN FRÅN PALAZZO BOR-
 GHESE. 6. ROCOCOSALONGEN MED
 DYRBARA GOBELINER, HAUPTMÖB-
 LER M. M. 7. BIBLIOTEKET.
 8. MATSALEN. 9. BILJARDSALEN
 MED VAPENSAMLINGEN.

PORTALEN TILL VINDRAGAREÄMBETETS HUS VID STORA HOPAREGRÄND I STOCKHOLM. A. BLOMBERG FOTO.

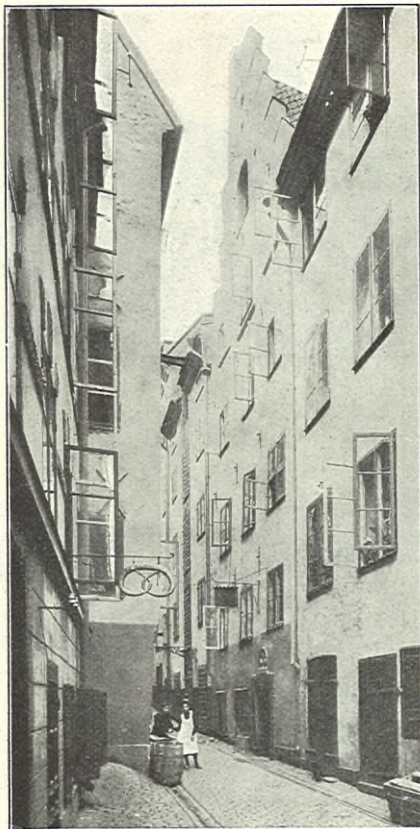
VINDRAGARELAGETS 300-ÅRSJUBILEUM.

SKRÅTIDEN är längesedan förbi. De gamla handverksgillena med sina regler och sedvänjor ha i våra jäsande tider förvandlats till fackföreningar, hvilkas syften och verkningar äro lika vidt skilda från de forna gillena som den poetiska klangen i detta ord är skild från den prosaiska ljudbrytningen i ordet fackförening.

En intressant kvarleva från nämnda skråtid har Stockholm likväl i det fortfarande existerande Vindragarelaget, eller som det fordom kallades Windragare Ämbetet, hvars "härberge" befinner sig i huset Stora Hoparegränd 6, en äkta medeltidsbyggnad med trappgafvel, skulpterad stenportal, fasta hvalf och murar.

I söndags firades trehundraårsdagen af Vindragarelagets stiftande, och det är med anledning af denna ovanliga märkesdag som vi i veckans nummer ägna det urgamla ämbetet några ord med åtföljande bilder.

Vindragarelaget är en af hufvudstadens äldsta societeter. Redan 1541, sedan den store riksombyggaren Gustaf Wasa väl fått bukt på Lübeck och de öfriga hansestädernas valde, utfärdade borgmästare och råd "ordning för draghare i Stockholm", men sitt ordentligt sigillerade papper erhöill Windragare Embetet först den 24 juli 1606, då småfolkets skyddspatron Karl IX gaf dem fri- och rättigheter att enligt fastställd taxa betjäna hufvudstadens invånare, importörer och handlande vid alla flytande varors lossning eller mottagande från fartyg

VINDRAGAREÄMBETETS HUS. TRAPP- GAFVELHuset till Höger i Gränden.

och uppläggning på närmaste hamnplats. Nyare reglementen och ordningar utkommo 1745 och 1755, hvilka närmare bestämde vindragarnes rättigheter och skyldigheter. Bland annat hade de ensamma rätt att frakta vinkärl, med undantag blott för en husbondes eget folk eller lagstadda tjänare. De voro till gengäld skyldiga att gemensamt ansvara för all bevislig skada, som de kunnat vålla, skulle dessutom "ständigt vara försedda med tillräckligt och beskedligt folk" och tillse, att nödiga redskap alltid funnes tillgängliga i "härberget". Ändringar förekommo vidare 1805, och slutligen utfärdade Stockholms Handels- och Ekonom-Collegium den 1 juli 1856 taxan, som ännu är gällande.

Äfven efter näringsfrihetens införande hafva vindragarne bibehållit sig som skrå med sina gamla ordningar och regler orubbade, kanske icke minst tillfölje af det "tullskydd" de åtnjuta. Likt ämbetsmän äro de edsvurna.

Vindragareskrået sådant det ännu den dag i dag är fungerar, är indeladt i tre klasser: helkarlar, trekvartskarlar och extra.

"Helkarlarne" äro tillsammans 17 stycken. Ursprungligen var laget 20, som mellan sig fördela inkomsten af sitt arbete. De "extra", som äro förpliktade att medhjälpa vid alla till-

INTERIÖR FRÅN VINDRAGARELAGETS "HÄRBERGE". LÄNGST TILL VÄNSTER ÄLDERMAN C. T. ANDERSSON.

fällen, där ökad arbetskraft kräfvades, utgöra bortemot 30—50 stycken, varierande efter olika tider och konjunkturer. När nu någon af förutnämnda 17 "helkarlar" genom ålder eller sjuklighet icke längre är fullt arbetsför, går han ut ur laget och i hans ställe inväljes ur de "extras" krets en ny, som då blir "trekvartskarl". Denne har då en helkarls hela inkomst, men måste lämna en tredjedel däraf till sin föregångare — "gubben" kallad — så länge denne är i lifvet; efter hans död är han i full och okvald besittning af lönen för sitt arbete.

Genom omröstning af hel- och trekvartskarlar — de extra sakna rösträtt — väljas såväl ålderman som bisittare och lådföreståndare, vid hvilka tillfällen meriterna och förtroendet, icke tjänsteåren, äro bestämmande för de utkorade.

Åldermannen åligger att öfvervaka det hela, att på

skilda platser fördela arbetsstyrkan, att sköta ekonomi och räkenskaper, däruti inbegripet pensionskassan för efterlevande änkor, att representera skråets värdighet o. s. v. Någon högre aflöning än en vanlig "helkarl" åtnjuter dock icke den mångsysslande och mångbetrodde åldermannen.

Öfver portalen till huset läses följande inskription: "Hiortenbergska huset, n:o 25 anno 1747," det årtal, då Vindragarlaget tog sin lokal i denna byggnad. Å den här afbildade interiören af "härberget" synes längst till vänster från åskådaren räknadt den nuvarande åldermannen C. T. Andersson.

GYMNASTIKDIREKTÖR THEODOR BERGQUIST OCH DEN SVENSKA GYMNASTIKEN I UTLANDET.

Den 13—16 sistlidne april afhölls som bekant i Sachsens hufvudstad Dresden under konung Oscars beskydd en mycket uppmärksam kongress mellan den svenska gymnastikens utöfvare i utlandet. Bortse vi från de närmare detaljer, som denna sammanslutningsrörelse mellan af svenska staten examinerade gymnastikdirektörer har att framvisa, och följa endast de stora dragen af den persons verksamhet, som varit upphofsmanen och ännu är själen i arbetet, så tro vi oss härigenom endast ge honom ett välförtjänt erkännande, på samma gång vi bjuda vår läsekrets skildringen af en landsmans uppoffrande och mödosamma arbete för en svensk nationalsak på utländsk botten.

Direktör Bergquist har utgått från en välkänd gammal skånsk prästsläkt. Farfadern var den bekante talaren och 1:ste teologie professorn i Lund doc. Bengt J:son Bergquist, fadern var kyrkoherden i Bosarps pastorat i Skåne Jakob B:son Bergquist; tvänne af dir. B:s bröder, läroverksrådet och riddaren dir. Bengt J:son Bergquist och öfverläkaren vid Kneippbaden dr Johan Bergquist äro ju för läsekretsen väl kända personligheter.

Efter slutade studier vid Kgl. gymn. centralinstitutet var B. en af de förste, som aflade den kombinerade

gymnastikdirektörs-reservofficersexamen 1895. Sedan dir. B. 1895—98 tjänstgjort som t. f. gymnastiklärare å flere platser såsom Stockholm, Ystad och Lund, hvarest han samtidigt utöfvade sjukgymnastisk praktik, antogs han 1898 till föreståndare för gymnastikafdelningen vid det nyinrättade Kneippbaden invid Norrköping. Den verksamhet han där nedlade var af stor och omfattande betydelse ej blott för den nya anstaltens framgång, bland hvilkas stiftare han] var, utan äfven för den svenska gymnastiken. Då dir. B. efter ett femårigt arbete lämnade sin plats som föreståndare för den genom hans energi och arbete så blomstrande gymnastikafdelningen å Kneippbaden, var det ej utan att budskapet om hans afflyttning mottogs med stor ledsnad ej blott inom kurorten själf, utan äfven bland den stora skara sjuka, som lärt sig värdera behandlingen af hans hand.

År 1902 förlade dir. B. sin verksamhet till Wörishofen, Pfarrer Kneipps gamla verksamhetsort. Hans arbete här var helt visst i början förknippadt med många svårigheter, af hvilka särskildt torde bemäras den motvilja, som inom kurorten var rådande mot all mekanoterapeutisk behandling, till hvilken den gamle katolske kyrkoherden ställde sig som dödsfiende. Kneipp var emellertid död och hans verk i goda läkarehänder, och trots alla de svårigheter, som i början mötte, har så småningom i Wörishofen uppstått en kärnort för den svenska gymnastiken, och kunna vi för närvarande beteckna dir. B:s institut som ett bland de förnämsta på kontinenten, där den rena svenska gymnastiken, P. H. Lings verk, kommer till sin fulla rätt.

En ifrig anhängare af allt hvad svenskt heter, har också dir. B. under de gångna åren bringat det svenska namnet en ärad plats inom denna i ordets fullaste bemärkelse kanske mest internationella kurort, som för närvarande finnes.

Vi vilja nu endast i största korthet uppdraga konturerna af det arbete, som B. nedlagt för att rädda den Lingska gymnastiken från den mer och mer tilltagande förblandningen med den mindervärdiga "svenska massa-

"Reflex",

bästa putsmedel för alla metaller. Besparar tid och pengar. Gör, utan arbete, metallens yta fullkomligt ren, hvarigenom en djup och varaktig glans erhålles. Försäljes i dekorerade bleckburkar à 200 gr. till 25 öre pr burk hos hrr handlande.

TEKN. FABRIKEN GÖTA, Stockholm 4.

Rikstel. 68 74. Allm. 138 39.

gen" och dess utöfvare. I jan. 1905 utgaf dir. B. sitt första arbete "Svenska Gymnastiken i utlandet och dess representanter", hvilket egentligen endast var en början af hvad som komma skulle, men en nödvändig början. Genom trägna forskningar, i många fall förbundna med stora kostnader, lyckades det dir. B. att samla de till flere hundratals uppgående svenska gymnastikdirektörernas adresser inom snart sagdt hela världen, ett arbete, som lär hafva kostat flere tusen skrivelser. Sedan det nu blifvit bekant, hvarest de af svenska staten verkligen diplomerade gymnasterna bodde och verkade, var ju redan grunden lagd för samarbete. I april 1905 utsände dir. B. sin numera inom alla gymnastikretsar välkända tidskrift "Svenska gymnastiken i in- och utlandet", som då genast kom att fylla sitt afsedda ändamål som ett föreningsband mellan gymnastikdirektörerna, och i juni s. å. lyckades det honom att bringa till stånd första allmänna gymnastikdirektörskongressen i Würshofen, där Svenska Sjukgymnastiksällskapet Ling bildades och där svenska gymnastikdirektörer för första gången sammankommo under beskydd af Sveriges konung till gemensam rådpåläggning. Efter hand utvecklade sig denna sak vidare på sådant sätt, att en andra gymnastikdirektörskongress, som ofvan nämnts, nu i våras kunde afhållas i Dresden, hvarvid ej mindre än ett 70-tal svenska gymnastikdirektörer samlats från alla Europas länder. Svenska Sjukgymnastiksällskapet Ling räknar för närvarande 138 medlemmar, bosatta inom snart sagdt hela världen; af dess medlemmar äro 14 läkare.

Framgången af detta arbete, hvilket helt säkert kommer att bli af stor betydelse ej blott för den svenska gymnastiken, utan äfven för det svenska namnet i utlandet, torde ej uteslutande få tillskrifvas dir. B:s okufliga energi och outtröttliga arbetskraft samt hans varma intresse för saken, utan också hans förmåga att söka och verkligen finna de rätta hjälparne och understödjarne af det behjärtansvärda företaget, ty härigenom har det just lyckats honom hvad som misslyckats hans föregångare på detta fält, nämligen att åstadkomma en verklig sammanslutning. Därför heder åt ett sådant företag!

—n,
gymn.-direktör.

ETT KUNGSMINNE FRÅN VÄSTMANLAND.

EBBA BRAHES HYDDA.

BILDEN HÄR INVID återger ett minne från vårt lands storhetstid, från Gustaf Adolfs glansdagar och tillika från den tid, då den lilla bergsstadens Sala betydde något för Sverige, då Sala silfvergrufva ännu var "hela landets hopp".

Det är en gammal gran, en egendomlighet inom växtvärlden, som fått namnet Ebba Brahes hydda. Gustaf Adolf, Sala stads grundläggare, vistades ofta på Väsby kungsgård. Ännu i dag utpekas en furubeväxt höjd utom staden som hans promenadplats och en tid som hans mötesplats med Ebba Brahe, hvilken skall ha haft sin tillfälliga bostad på en herregård i närheten. Denna tallbacke bär liksom den egendomliga granen ännu i dag Ebba Brahes namn. Här skall, enligt sägnen, Ebba Brahe, Gustaf Adolfs sköna ungdomsbrud, en gång ströfvat fram, ung, älskad och lycklig. Hit skall hon ha skyndat från kungastadens larm och tvång, hit ut till tallsuset och fågelsången. Och vid den gran, som fått hennes namn, skall hennes älsklingsställe varit.

Ebba Brahe-hyddan utgöres af en enda gran, från hvars rötter i en vid cirkel uppväxt ett stort antal lummiga skott, som sluta sig tätt tillsammans med granens fint skurna krona och på så sätt bilda ett mindre rum. Hela gruppen ter sig som en väldig cypress. Hyddan är ofta besökt af ortsbefolkningen, men äfven långväga främlingar komma för att se den.

Säger sägnen sant, hvilket ej förefaller otroligt, så utgör denna gran ett älskligt minne från Gustaf Adolfs ungdomsbrud. Men äfven om sägnen icke grundar sig på verkligheten, skall denna vackra gran genom det namn den fått i lång framtid minna besökande om forna storhetsdagens svärmeri, dess unga kärleks ljusa drömmar.

SANG HAGE.

GYMNASTIKDIREKTÖR THEODOR BERGQUIST.

NÄBBAR OCH KLOR. ÄNNU ETT HALFDUSSIN SNAPSHOTS.

IV.

DEN UNGA FRUN satt i en af korgstolarna i hallen med slutna ögon och händerna i knät. Åtskilliga plikter väntade på henne, men hon tycktes sakna kraft att rycka upp sig och gå till arbetet. En man, som kom gående öfver verandan utanför, var ända framme vid hennes stol, innan hon märkte något.

— Goddag, frun, och ursäkta att jag kommer rätt in. Vill hon köpa en fågel? En riktigt vacker tjäder, fast den inte är så stor.

— Förlåt mig, svarade hon vänligt, jag hvarken såg eller hörde. En fågel? Ja-a... Hon betänkte sig litet. Skulle det vara riktigt grannlaga mot Bert och Annie Linden? Det var ju som att låta dem förstå, att hon på förhand antog, att de icke skulle skjuta något i dag heller.

Sanningen var då den, att brukspatron Jensen och fröken Linden hittills aldrig kommit

"EBBA BRAHES HYDDA" VID SALA.

Mälar-Restauranten

är

Stockholms mest moderna Restaurant.

Vidsträckt, härlig utsikt öfver Stockholm och Mälaren.

Utsökt franskt och svenskt kök.

Väl lagrade viner (dir. importerade).

Riks 99 26. Allm. 93 51.

hem från sina långa jakturer med något annat än heta kinder och någonting uppjagadt i sätet, behärskadt af en känsla, som genom en egendomlig rapport öfverfördes från den ene till den andra genom ett blott närmande eller vidrörande.

Det var vid tanken på detta, som hon ännu icke tillät sig att förstå, som fru Jensen plötsligt bestämde sig för att köpa tjädern.

När fågelhandlaren efter avslutad affär lämnade villan, möttes han vid trädgårdsgränden af en herre och en ung dam, båda i jaktkostymer. Hans svar på en fråga, de ifrigt ställde till honom, framkallade hos dem en munterhet, som ännu lyste i deras ögon, när de träffade fru Jensen.

— Nå, sade hon och såg forskande på dem, hvad ha ni skjutit åt mig i dag?

— Ingenting, svarade hennes man. Don börjar bli för gammal. Han fick inte upp någonting i dag.

— Å, gjorde han inte, stackars Don! Men kanhända vi få vildt ändå. Ser ni, jag trodde nästan att — Don inte skulle drifva upp något. Och därför har jag köpt en tjäder af en karl, som var här nyss.

Fröken Linden brast ut i skratt,

— Min söta Claire, hvad du är lustig, sade hon omotiveradt.

— Det kan väl hända, svarade den unga frun stelt, men jag kan inte förstå, hvad det har att göra med att jag köpt en tjäder till mitt eget kök. Den var riktigt vacker, tillade hon, ehuru hon knappt sett på den, och hvarken Bert eller du har skjutit så mycket som en kråka en gång.

Dessa hennes ord tycktes snarare öka än minska fröken Lindens malplacerade munterhet, och äfven brukspatronen skrattade, då han sade:

— Låt oss gå ut i köket och se på tjädern.

— Nej, vet du Claire, sade han i ovänlig ton, då han fick syn på fågeln, du är då rent ohjälplig! Vara husmor och låta lura sig till att köpa en gammal kråka! Vet du, jag riktigt skäms å dina vägnar inför fröken Linden, som verkligen är en af de bästa kännare jag träffat. Nästa gång du gör några uppköp, så rådför dig med henne, annars vete gudarna hvad vi få för dålighet på bordet. Se, Claire är en sådan originell husmor, vände han sig till sin jaktkamrat, hon kokar fisken, innan hon rensat den, och har, som vi sett, stor förkärlek för kråkor och andra välsmakande djur.

Hans hustru gaf honom en lång blick och vände sig mot dörren för att lämna rummet, då hon fick syn på någon genom fönstret.

— Där står ju karlen, som

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 31-(1022)

TORS DAGEN DEN 2 AUGUSTI 1906

19:DE ÅRG.

PRENUMERATIONS PRIS PR ÅR:
IDUN, VANLIGA UPPLAGAN KR. 6:50
IDUN, PRAKTUPPLAGAN..... > 8:—
IDUN, BIBELUPPLAGAN..... > 11:50
IDUNS MODETTIDNING..... > 2:—
LÖSNUMMERPRIS: 12 ÖRE.

UTGIFNINGSTID:
HVARJE TORS DAG.
ANNONS PRIS:
25 ÖRE PR MM. FÖRE,
20 ÖRE EFTER TEXTEN.
FÖR UTL. ANNONSER 40 ÖRE.

HUFVUDREDAKTÖR o. UTGIFVARE:
FRITHIOF HELLBERG.
MOTTAGN.-T. KL. 2-3. ALLM. 402, RIKS 86 60.

BITRÄDANDE REDAKTÖRER:
J. NORDLING o. E. HÖGMAN.

BYRÅ:
51 DROTTNINGGATAN 51.
REDAKTIONEN KL. 10-4.
EXPEDITIONEN KL. 9-5.
ANNONSKONTORET 9-5.
ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.

ALLA SKRIFVELSER I REDAKTIONSÄNGELÄGENHETER BÖRA SÄNDAS TILL IDUNS REDAKTION, EJ TILL NÅGON RED.-MEDLEM PERSONLIGEN. REDAKTIONSTELEFONER: ALLM. 98 03, RIKS- 16 46.

NORDISKA MÖBLERINGS-AKT.-BOL.

MALMÖ • STOCKHOLM • GÖTEBORG

18 Birger Jarlsgatan 18

är Sveriges största affär inom branschen.

Dumbärlig för hvarje dam är GOLFROCKEN

— saisonens mest gouterade nyhet —
i såväl röd som hvit klädesberedd ylletricot enl. vidstående teckning. Lätt, chic och lämplig för hvarje figur. Levereras portofritt närmaste poststation till kr. 12:— pr st. i 3:ne storlekar för vuxna samt till kr. 10:— pr st. i 2:ne storl. för 12 å 15 års flickor.

Härtill passande sportmössa till kr. 2:—
Särdeles chic.

Extra nyheter i golfblusar i vitt och coulört med olika uppslag till kr. 4:—

Varuhuset Lundbergs Kappfabrik, Helsingborg.

Barnängens Vademecum.

OBS! Bland alla munvatten på hygieniska utställningen i Grand Palais, Paris 1902, var Vademecum det enda, som erhöi högsta pris, Guldmedalj, i sin egenskap af antiseptiskt munvatten.

Barnängens Tekniska Fabrik,
H. M. Konungens Hofleverantör.

BÄST ÄR EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

ÖREBRO KEM-TEKN.-FABRIK.

Nytt!

Nytt!

Äggkonserveringsmedlet LAVA bör ej saknas i något hushåll. Försäljes i flaskor à 50 öre mot efterkrav eller förut insänd likvid från Granbergsdals Hönsgårdar, adr: Granbergsdal. Obs! Nutidens bästa äggkonserveringsmedel. Obs!

Au bonheur des Dames 60 Drottninggatan 60. Specialité: Siden- och sammetsband samt öfriga till damtoiletten hörande artiklar. Största lager, billigaste priser.

Blomsterlökar från C. G. Van Tubergen Jor i Haarlem. Årets katalog nu utkommen o. erhålles genom Jean O. Erikson & Co, Göteborg.

Syltburkar, med aluminiumlock, porslinskapsel o. gummipackning.

2 lit. 60 öre. 1 lit. 45 öre. 1/2 lit. 35 öre.
CEDERLÖF & GRUNDÉN,
Regeringsgatan 10. Humlegårdsgatan 12. Kommandörsgatan 7.

FÖRNÄMSTA MARGARIN

Arboga Margarinfabriks högsta märke.

KÖTTEXTRAKTET BONIT

Priselönt i Helsingborg 1903. Priselönt i Helsingborg 1903.

i flytande och fast form samt i kapslar rekommenderas. Friherrinnan I. Zethelius skriver om köttextrakter i Tidskrift för hemmet: Under tecknad kan naturligtvis ej afgöra, hvilket eller hvilka af de olika fabrikaten ifråga som är det mest närande, utan endast döma efter extraktets smak och dess lämplighet vid matlagning. Utgående från dessa sidor vill jag därför härmed redogöra för det omdöme, jag efter mångfaldiga försök kommit till, särskildt med afseende på Bonit. Detta köttextrakt tillhandahålles såväl i flytande som fast form och kapslar, men det är särskildt det flytande, hvilket jag finner vara förtjänt af spridning. Utan minsta till-sats af vanlig buljong kan man nämligen däraf tillaga delikata redda soppor och puréer, hvilket icke minst för husmödrar på landet kan vara till stor nytta, då man ej alltid, i synnerhet sommartiden, kan hafva buljong kokad. Boniten kan äfven med fördel användas att gifva smak och färg åt enklare buljong, såser, köttgeléer m. m., men bör ej användas ensamsom klar buljong, BONIT säljes i alla välsorterade Speceri-, Viktualie- och Matvaruaffärer.

Strengnäs Hushållsskola. Ny kurs börjar den 1 september. Prospekt, referenser och upplysningar genom Fru M. Braune, Strengnäs.

Iduns Modellkatalog n:r 3 för sommaren utkommen med rikhaltigaste och modernaste urval för säsongen. Expedieras direkt från Iduns expedition till alla platser där återförsäljare icke finnas, om 50 öre insändes i postanvisning. Pappersmönster till alla i katalogen förek. modeller erhållas till billigt pris från Iduns Mönsterafdelning, Stockholm.

DEN FRISKASTE och Angenämade är F. Paulis ELECTA Eau de Cologne

Ser ut så här

UNDER JUNI, JULI och AUGUSTI ÄR IDUNS EXPEDITION ÖPPEN LÖRDAGAR KL. 9 F. M.—3 E. M., ÖFRIGA HVAR DAGAR KL. 9 F. M.—5 E. M.

Obs! Ung flicka önskas som kamrat till annan ung flicka att genomgå en kurs i sjukgymnastik i Göteborg i höst. Svar till Fru Annie Börjesson, Hultafors.

„Snabb-Puts.“ Ett utm. medel för putsning af koppar, messing och tenn, äfvensom silfver, är „Snabb-Puts“. Profask mot 25 öre från Friherrinnan H. Cederström, Kilsmo.

Inga röda händer får man vid soifning då man använder Saffpåsen „Ideal“. Fraktfritt mot 1:30 i postanvisning.

Spritsbakelsestjernen „Ideal“ för vanliga köttkvarnar n:o 5 eller n:o 10 fraktfritt mot 75 öre i postanvisning.

Patenterade Fisktjällaren „Aborren“ fraktfritt mot 60 öre i postanvisning 1 st. af hvarje fraktfritt mot 2:25 i postanvisning fr. Eskilstuna-boden, Hesseholm.

HUSHÅLLSELEVER mottagas från 15 sept. Närmare meddelar fröken A. Östergren, Ståket. (S. W. B.)

Nytt!

Nytt!

„Säkerhetskaffelocket“ Största nyhet för köket! Hindrar öfverkokning! Passar för alla kaffepannor! Kostar endast 80 öre. Finnes öfverallt. I parti från Industribol. GOTTF. THORSSIN & Co, 19 A Torsgatan, Stockholm. Rikstel. 4. Telegr.-adr. Thorssinkomp.

Obs! EN god tvättmaskin är en stor lätnad för hvarje husmoder. Tvättmaskinen „Favorit“ är en ekonomiapparat utan like, som efter endast en veckas användande inbesparar sitt pris. Finnes i hvarje välsort. Järnhandel & Bosättningsmagasin samt hos Generalagenten A.-B. Julius Slöör, Stockholm. Franska snörljussömme-riet i Stockholm är flytadt till Norrmalmstorg n:r 1, en trappa upp i rymtig och väl belägen lokal. Begär prospekt.

Köp Schweizer-Siden!

Begär prof på våra nyheter i svart, hvitt eller kulört från 90 öre till 13 Kr. metern. Specialité: sidentyger till sällskaps-, brud-, bal- och promenadtoiletter samt till blusar, foder m. m. Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger, direkt till privatpersoner och sända dem tull- och portofritt till bostaden. Schweizer & Co., Luzern, S 3, (Schweiz), Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

D:r Kleens (ett-åriga) kurs för damer i Massage och Sjukgymnastik...

D:r med. Leo Klemperer. Karlsbad (Böhmen). Parkstrasse hus Wettin.

Doktor A. Kjellbergs Kurser i Massage och Sjukgymnastik.

Doktor J. Arvedsons Kurs i Sjukgymnastik. Massage och Pedagogisk Gymnastik.

Fröken Märta Undén, Praktiserande Barnmorska, adress: Karlstad. Rikst. 42 - till 1 sept.

Barnmorskan Fröken Ester Beckman, adr. tomt 68, Skara, åtager sig efter överenskommande praktik i familjer.

Reumatisk värk botas eller stillas! - Ljumsbräck och Åderbräck läkas!

Snöhvita järn- och erhållas genom an- Kraftskur- GUBBEN Pris 10 öre.

Advertisement for 'GUBBEN' featuring an image of a man's face and text describing a health product.

Advertisement for 'Fotogenköket Superior' featuring an image of a lamp and text describing a lighting product.

Fotogenglödljusbrännaren Star 2 lämnar ett härligt, vitt ljus tre till fyra gånger starkare än vanliga brännare.

Aktiebolaget Petroleumglöd, Stockholm. Mästersamuelsgatan 21. Prenumerera på Idun.

Rudholms Kakelfabrik Borrköping. Enkla och dekorativa kakelugnar i modern smakriktning.

Tjäders Insektpulver, bästa medel mot flugor, mygg och ohyra. Tjäders Fröhandel, 1 Stora Nygatan, 7 Oxtorgsgatan.

Advertisement for 'LIEBIG'S KÖTTEXTRAKT' with text: 'Hur användes LIEBIG'S KÖTTEXTRAKT?'

Damhårarbeten. Peruker, Benor, Flåtor, Länkar m. m. i tusental. Insånd härprof så erhållas flera arbeten att välja på.

Högstedt & Co 32 REGERINGSGATAN 32 STOCKHOLM. Specialitet: Bordeaux & Bourgogne-viner Billiga priser.

TVÄTTA OCH FÄRGA LUNDBY Skönfärgeri o. Kemiska Tvätt, Göteborg. Af intyg bedja vi endast ff meddela följande:

Advertisement for 'Hårborttagaren' featuring images of a woman's face before and after hair removal, and text: 'Befriar genast från misspnyddade hår eller skägg.'

Tryggad framtidsplats. Uppfostringsanstalt för sinnesslöa barn, väl utrustad och försedd med tillräckliga och goda inventarier.

Hushållsskola öppnas den 1 September på det natursköta belägna Solvik i Vermland nära stad och järnvägsstation.

Hållen ögonen öppna! Flickor som söken anställningar hemma eller i utlandet, läsen Den hvita slafvinnan af Elisabeth Schöyén

EXTRAIT VEGETAL BÄSTA MEDEL FÖR HÅRETS VÅRD ED. PINAUD 18 PLACE VENDÔME PARIS

SE Norsk Storsill. extra fin, säljes å kr. 5.75 pr fjerding, per efterkräf.

Praktisk Nyhet! Med 'Diamant-Brynstenen' kan Ni själf på några ögonblick slipa Edra kött-, bröd- och köttkvarnsknivar.

Fräkenpomada är det enda absolut säkra medel att snabbt och utan obehag borttaga fräknar, lefverfläckar och solbränna samt göra den fulaste hy hvit och vacker.

Ofelbar verkan garanteras. Fräkenpomadan innehåller inga för hyn skadliga beståndsdelar. Många intyg och tacksamhetsbref från hela Skandinavien.

I Göteborgstrakten med goda kommunikationer för skolgång i staden önskas liten, solig, treflig lägenhet på 1 å 2 rum och kök.

Önskas hyra eller köpa. till sjukhem passande villa eller mangårdsbyggnad om 10 å 12 rum och kök nödiga bekvämligheter o. verandor, med tyst, skyddadt, soligt läge i eller intill barrskog. Svar till 'Människovän', Iduns exp.

Advertisement for 'Malmö Best Patent' featuring an image of a flour bag and text: 'Det bästa hvetemjålet MALMÖ BEST PATENT Malmö Stora Walsqvam'

Schweizerbroderier. Hvita broderade Remsor, Vårnader, Spetsar m. m. Absolut största urval, billigaste priser. Rikt profsortiment till landsorten.

Handväfda Linneväfnader. Duktyger, handdukar, lakanslärf, nädudkar m. m., köpas bäst och billigast från Kungäters Linneväfveri, Kungäters. Katalog och profver gratis och franko.

Lars Montens Neutrala Kärntvål till ylletvätt och Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast sålunda: 1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 å 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen.

Ärade fruar! Bröderna Kesslers Charkuteri & Köttkonserverfabriker, Stockholm, rekommendera sina prisbelönda tillverkningar. Särskildt framhålls: Kokt, rökt 'Sveaskinka', Salt kokt Öxkött och Oxtunga i gelé, Frankfurter- och Delikatesswurst, 'Corned Beef' märket 'Svea', Prinskorv, Ungersk Goulasch, Kalopps, Buljong m. m.

Nya Lärarinneseminarium. Seminariet åtnjuter statsanslag, kurserna 1- å 2-åriga. Terminsafgifter 60-100 kr. Privatskolelärarinne-kursen utbildar lärarinnor för flickskolor, samskolor och hem. Utan inträdesexamen vinner den inträde som genomgått högre flickskola.

Husmodersskolan i Stockholm, (grundad 1897) börjar den 15 September ny termin. Skolans uppgift är att å unga kvinnor ur den bildade klassen lämna teoretisk och praktisk undervisning i matlagning och öfriga detaljer vid hemmets vård.

Stockholms Husmodersskola. Artillerigatan 8 I, Sthlm. Prospekt på begäran.

Pärmar till IDUN 1905 och föregående år tillhandahållas till följande priser: Iduns pärmar, röda med guldröck ... 1: 50

Tidaholms Fantasmöbler rikhalt. urval i fornn. stil. Fullst. rumsmöblemang utföras i alla olika variationer efter order. Mod. mönster. Begär prisuppgifter från Tidaholms Bruks Aktiebolag, Tidaholm. Försäljningsmagasin, Beridarebang. 27, Birger Jarlsq. 1, Stockholm.

Sandaler! P. Gust. Petterssons, Drottninggat. 52, Stockholm, Sandaler, äro de bästa i handlen förekommande såväl till form som kvalitet. Anvisning för måtttagning: Ställ foten på ett papper och rita med en penna omkring densamma och insänd denna ritning, så kan passande storlek utprovvas. Pris: Herr 7 kr. paret. Dam 6 kr. paret. Barn från 3 till 5.50.

Franska Parfymmagasinet Drottninggatan 21 Största specialaffär för parfym, tvålar m. m. OBS! Utmärkta medel för hyns förskönande. 2,500 kr. i kontanter gratis, jämte 1000-tals olika varor, bortgifver John Fröberg, Finspong, till agenterna!

Dambindlar med och utan lif-band å 1.75, 1.50 pr dussin mot efterkräf. Fru Leopold Sjöberg, Norrköping.

Aktiebolaget Göteborgs Bank i. d. Göteborgs Enskilda Bank 12 Brunkebergstorg 12. Sparkasseränta 4 proc.

Sydsvenska Kredit-Aktie-Bolaget. STOCKHOLM. FREDSGATAN 17. Afdelningskontor: GÖTGATAN 31. Fonder: Kr. 14,650,000.

Emottager penningar å deposition, Sparkasseräkning och Upp- o. Afskriftningsräkning. Kassafack 15, 20 o. 25 kr. Resekreditiv. Kvinnliga juridiska byrån, Triewaldsgränd 2, Stockholm. A. T. 143 23.

När en stark kropp omsluter en mild och ädel själ, då är mannen sådan han borde vara. Och då man får sin dessert tillagad af Lagermans Saft-kram-pulver Tomten, då är också desserten sådan den bör vara.

Joko! Hvad skall jag använda till min stortvätt?

Advertisement for 'Chromol såpan är bäst!' featuring an image of a parrot and text: 'Chromol såpan är bäst! Chromolsåpan tillverkas endast vid A. P. Sjöbergs Fabriker, Malmö.'